Oświadczenie złożone
przez senator Agnieszkę Gorgoń-Komor
na 51. posiedzeniu Senatu
w dniu 28 stycznia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Marcina Kierwińskiego, do ministra infrastruktury Dariusza Klimczaka oraz do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego

W ostatnich tygodniach opinię publiczną zaniepokoiły doniesienia medialne dotyczące działań czeskiej policji wobec pojazdów zarejestrowanych w Polsce i będących przedmiotem leasingu. Zgodnie z obowiązującymi w Republice Czeskiej przepisami funkcjonariusze Policji są uprawnieni do zatrzymania tablic rejestracyjnych oraz uniemożliwienia dalszej jazdy pojazdom w przypadku, gdy na właścicielu pojazdu, najczęściej firmie leasingowej, ciążą nieregulowane mandaty za wykroczenia drogowe, nawet jeśli zostały one popełnione przez innych użytkowników w przeszłości. W praktyce oznacza to, że polscy obywatele korzystający z pojazdów leasingowanych i niepopełniający żadnych wykroczeń na terytorium Czech mogą zostać zatrzymani podczas rutynowej kontroli drogowej i pozbawieni możliwości dalszej jazdy do momentu uregulowania całości zadłużenia firmy leasingowej. Co istotne, zadłużenie to często nie ma żadnego związku z aktualnym użytkownikiem pojazdu.

Sprawa ta ma istotny wymiar społeczny, gospodarczy i prawny. Dotyczy tysięcy polskich obywateli, tj. zarówno turystów, jak i przedsiębiorców korzystających z pojazdów leasingowanych, a także wywołuje pytania o zasadę proporcjonalności, ochronę praw konsumentów oraz równość traktowania obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej. Fakt, że polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych zdecydowało się wydać oficjalne ostrzeżenie dla obywateli, świadczy o skali i powadze problemu.

W związku z powyższym zwracam się z następującymi pytaniami do właściwych ministrów.

Pytania do ministra spraw wewnętrznych i administracji.

1. Jakie informacje posiada Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji na temat skali zatrzymań przez czeską policję polskich pojazdów leasingowanych? Chodzi w szczególności o liczbę takich przypadków w ostatnich latach, liczbę obywateli RP, których to dotknęło, a także rodzaj pojazdów – osobowe, ciężarowe.

2. Czy polska policja prowadzi analogiczne działania w przypadku pojazdów zarejestrowanych w innych państwach Unii Europejskiej? W szczególności czy sprawdzane są zaległości mandatowe właścicieli pojazdów, np. firm leasingowych, i czy możliwe jest zatrzymanie tablic rejestracyjnych lub uniemożliwienie dalszej jazdy pojazdem? Jeżeli takie działania nie są prowadzone, to z jakich powodów – prawnych, organizacyjnych czy technicznych?

Pytania do ministra infrastruktury.

1. Czy Ministerstwo Infrastruktury analizowało możliwość wprowadzenia w Polsce rozwiązań analogicznych do czeskich, umożliwiających skuteczniejszą egzekucję zaległych mandatów od właścicieli pojazdów, w tym firm leasingowych?

2. Czy zdaniem ministra obecny stan prawny w Polsce zapewnia równowagę pomiędzy skuteczną egzekucją kar a ochroną praw użytkowników pojazdów, którzy nie są stroną zobowiązań finansowych właściciela pojazdu? Czy planowane są zmiany legislacyjne w tym zakresie, a jeżeli tak, to jaki jest ich przewidywalny zakres i od kiedy mogłyby wejść w życie?

Pytania do ministra spraw zagranicznych.

1. Jakie działania dyplomatyczne zostały lub zostaną podjęte wobec strony czeskiej w celu wyjaśnienia praktyki zatrzymywania samochodów, ochrony praw polskich obywateli, zapewnienia proporcjonalności stosowanych środków?

2. Czy Ministerstwo Spraw Zagranicznych prowadzi na forum Unii Europejskiej rozmowy dotyczące ujednolicenia zasad egzekucji mandatów transgranicznych, tak aby nie dochodziło do sytuacji, w których odpowiedzialność finansowa przenoszona jest na osoby trzecie?

Opisane działania czeskich służb, choć formalnie oparte na lokalnych przepisach, rodzą uzasadnione wątpliwości co do ich sprawiedliwości i proporcjonalności. W interesie polskich obywateli oraz przedsiębiorców leży zarówno rzetelna informacja o skali zjawiska, jak i podjęcie działań systemowych na poziomach krajowym i europejskim, które zapobiegną podobnym sytuacjom w przyszłości.

Agnieszka Gorgoń-Komor